

HRVATSKI SABOR

**Odbor za financije i
državni proračun**

KLASA: 022-03/22-01/08

URBROJ: 6521-5-22

Zagreb, 11. veljače 2022.

D.E.U. br. 21/016

ODBOR ZA EUROPSKE POSLOVE

**PREDMET: Stajalište Republike Hrvatske o Zakonodavnom paketu o sprječavanju
pranja novca i financiranja terorizma – D.E.U. br. 21/016
- mišljenje**

Odbor za financije i državni proračun Hrvatskoga sabora, na 42. sjednici održanoj 11. veljače 2022. godine, razmotrio je Stajalište Republike Hrvatske o Zakonodavnom paketu o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma - D.E.U. br. 21/016, koje je predsjednici Odbora za financije i državni proračun, sukladno članku 154. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora, dostavio predsjednik Odbora za europske poslove, aktom od 25. siječnja 2022. godine.

Stajalište Republike Hrvatske usvojila je Zaključkom Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske, KLASA: 022-03/21-07/461, URBROJ: 50301-21/22-21-2, na sjednici održanoj 6. prosinca 2021. godine.

Stajalište Republike Hrvatske obrazložio je predstavnik Ministarstva financija. Prijedlozi navedeni u Zakonodavnom paketu o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (dalje: AML paket) usmjereni su na ostvarivanje sveobuhvatnog pristupa u daljnjoj borbi Europske unije protiv pranja novca i financiranje terorizma te otklanjanju nedostataka u sustavima državama članicama uzrokovanih postojanjem različitih pravila, nadzornih praksi i ograničenjima u suradnji između financijsko-obavještajnih jedinica širom Europske unije. AML paket uključuje sljedeće prijedloge akata kojima je cilj jačanje preventivnog AML/CFT okvira Europske unije: Uredbu o sprječavanju korištenja financijskoga sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma (dalje: AMLR), Direktivu o mehanizmima sprječavanja korištenja financijskoga sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma (dalje: AMLD), Uredbu o osnivanju EU AML/CFT tijela (AMLA Uredba) i izmjena Uredbe o informacijama koje prate transfere sredstava kojima se utvrđuju obveze za CASPs (*crypto-asset service providers*) u vezi s prijenosima kriptovalute radi sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma (dalje: TFR).

U okviru AMLR predložene su odredbe koje dodatno propisuju: obveznike provedbe mjera sprječavanja pranja novca i financiranje terorizma (proširuje se lista obveznika), unutarnje politike, kontrole i procedure obveznika, dubinsku analizu stranke čiji je cilj prikupiti dovoljno informacija o stranci temeljem kojih će se utvrditi rizik poslovnog odnosa ili povremene transakcije i odlučiti o mjerama za smanjenje identificiranih rizika, politički izložene osobe, informacije o stvarnim vlasnicima. Propisuju se detaljnija pravila za utvrđivanje stvarnih vlasnika pravnih osoba, trustova i sličnih pravnih aranžmana te prijavljivanje sumnjivih transakcija/aktivnosti financijsko-obavještajnim jedinicama i zaštitu podataka i mjere za smanjenje rizika povezanih s gotovinom.

U okviru AMLD uredit će se sljedeća područja: procjena rizika od pranja novca i financiranja terorizma, registri stvarnih vlasnika, bankovnih računa i nekretnina, rad financijsko-obavještajnih jedinica, nadzor AML-a, administrativne mjere i sankcije te suradnja nadležnih tijela država članica.

Na temelju AMLA Uredbe osnovat će se novo tijelo koje će obavljati izravan nadzor odabranih obveznika iz financijskog sektora obavljati neizravan nadzor financijskog i nefinancijskog sektora i biti mehanizam koordinacije i potpore Europskoj uniji financijsko-obavještajnim jedinicama.

Cilj izmjena TFR je proširiti područje primjene zakonodavnog okvira i na prijenose koji uključuju virtualne valute. Također, navedenim izmjenama EU zakonodavni okvir uskladit će se s preporukama Skupine za financijsku akciju – *Financial Action Task Force (FATF)*. Svi prijenosi koji će uključivati virtualne valute tretirat će se kao prekogranični prijenosi zbog utvrđenih rizika od pranja novca i financiranje terorizma vezanih s virtualnim valutama.

Republika Hrvatska načelno podržava AML paket Europske komisije koji će u konačnici pridonijeti usklađenijoj primjeni mjera za sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma u državama članicama, a samim time i većoj pravnoj sigurnosti. Obzirom na međunarodni karakter pranja novca i financiranje terorizma kao i negativne posljedice koje isti ostavljaju na financijski sustav i sigurnost, reforme se trebaju izraditi na sveobuhvatan način i na temelju cjelovite procjene učinaka.

Prijenosom dijelova 4. i 5. AML Direktive u Uredbu i njenom izravnom primjenom u svim državama članicama dodatno će se ojačati EU sustav sprječavanja pranja novca i financiranje terorizma. Međutim, istovremeno Republika Hrvatska smatra da je važno državama članicama, putem predložene 6. AML Direktive, osigurati diskrecijsko pravo kada je u pitanju prenošenje pojedinih prijedloga u nacionalno zakonodavstvo.

Republika Hrvatska podržava uspostavu mehanizma koordinacije i potpore financijsko-obavještajnim jedinicama država članica, s posebnim naglaskom na važnost osiguravanja nesmetanog rada FIU.net mreže kako bi se osigurala učinkovita operativna suradnja financijsko-obavještajnih jedinica država članica.

U odnosu na uspostavu AML nadzora na razini Europske unije, Republika Hrvatska podržava predmetnu inicijativu i vjeruje da će se kroz suradnju i razmjenu podataka s nacionalnim AML/CFT nadzornim tijelima financijskog i nefinancijskog sektora osigurati učinkovit i ujednačen nadzor diljem Europske unije.

Obzirom na rizike od pranja novca i financiranje terorizma koji su povezani s virtualnim valutama, pozdravljamo i prijedlog Europske komisije kojim se postojeći zakonodavni okvir EU proširuje i na pružatelje usluga razmjene virtualnih i fiducijarnih valuta kada su u pitanju informacije koje prate transfere sredstava, kao i usklađivanje okvira Europske unije sa standardima FATF-a.

Otvoreno pitanja za Republiku Hrvatsku je npr. razdoblje čuvanja podataka. Smatra se da temeljem postojećeg zakonodavnog okvira u Republici Hrvatskoj da je predloženi rok čuvanja podataka prekratak te da isti treba produljiti. Naime, rok za čuvanje podataka koji se prikupljaju sukladno Zakonu o sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma je 10 godina, a sukladno Zakonu o kreditnim institucijama 11 godina.

U raspravi na Odboru postavljeno je pitanje o mogućem preventivnom djelovanju Ureda za sprječavanje pranja novca. Odgovoreno je da Ured za sprječavanja novca surađuje među ostalim sa Državnim odvjetništvom Republike Hrvatske, Hrvatskom narodnom bankom i policijom. Nakon što Ured za sprječavanje novca na temelju analitičko obavještajne obrade podataka, informacija i dokumentacije koje prikupi u skladu sa Zakonom o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma ocijeni da je u vezi s transakcijom ili

određenom osobom postoje razlozi za sumnju na pranje novca i s time povezana predikatna kaznena djela i/ ili financiranje terorizma u zemlji ili inozemstvu, o tome u pisanom obliku, sa svom potrebnom dokumentacijom, nadležnim državnim tijelima, dakle i Državnom odvjetništvu, ili stranim financijsko-obavještajnim jedinicama, dostavlja obavijesti o sumnjivim transakcijama. Državno odvjetništvo Republike Hrvatske prosljeđuje predmet na sud, ako su optužbe utemeljene. Sud može blokirati sredstva dvije godine.

Postavljeno je pitanje o pomacima kod kriptovalute. Odgovoreno je da se nadograđuju odredbe kod kriptovalute, koje iziskuju dodatne napore od industrije i regulatora.

Nakon provedene rasprave Odbor za financije i državni proračun Hrvatskoga sabora odlučio je jednoglasno predložiti Odboru za europske poslove Hrvatskoga sabora sljedeće

MIŠLJENJE

Podržava se Stajalište Republike Hrvatske o Zakonodavnom paketu o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma – D.E.U. br. 21/016

PREDSJEDNICA ODBORA

Grozdana Perić, dipl. oec.

